

maaden skal jeg først sige, hvad der alt tidligere er blevet sagt, at den Udskydningsret, som den højtærede Minister vil give Kaldsmyndighederne, vil blive benyttet saaledes — derom kan der ikke være Spor af Tvivl — at der mange Gange vil blive udstedt Kald, som efter deres „Alder, Duelighed eller Værdighed“, som der staar i Forslaget, ikke egne sig til at komme i Betragtning, det vil sige efter et Støn af den kaldsberettigede Myndighed over deres Alder, Duelighed eller Værdighed. Tit og ofte vil ogsaa den anden Institution, som skal deltage i Kaldelsen, nemlig den, der skal indstille, hvad enten det er Skolekommissionen eller Kommunalbestyrelsen, have et modsat Støn af Skoledirektionens, hvilket da vil give Anledning til Misforstaaelse, Strid og Riv; og det synes mig, skulde man nødig indføre. Det er sikkert nok, at om den Forstaaelse, som nu lægges ind i Kaldelsesmaaden i Loven af 1856, er der ikke lille Strid, og naar Skoledirektionerne eller andre Kaldsmyndigheder benytte den ene eller den anden Fortolkning, har dette vakt Misfornejelse og Strid trindt omkring i Landet. Jeg tror, at vi, naar vi skulle til at ordne disse Forhold og vedtage Lovbestemmelser om Kaldelsen, frem for alt maa forme disse Bestemmelser saaledes, at vi kunne undgaa denne Strid og Misfornejelse. Det kan dog ikke være i nogens Interesse, at man faar Forholdet ordnet paa den Maade, at mange af de Kaldelser, der foregaa, ere af den Bestaaenhed, at Befolkningen med stæve Dine ser til den Kaldsmyndighed, som har foretaget dem, og tit ogsaa netop af denne Grund kommer til at se med stæve Dine til den Værer, som skal have Kaldelsen. Fler-tallets Forslag, saaledes som det blev vedtaget ved 2den Behandling, udelukker denne Misfornejelse. Efter dette kan ingen Misforstaaelse komme frem, thi det er tydelig og klart affattet, saaledes at hver har sine Rettigheder, og det foretrækker jeg langt for det her foreslaaede, ligesom jeg — det er saa selvfølgelig, at jeg næppe behøver at nævne det — paa ingen Maade kan gaa ind paa, at Indstillingsretten til Kaldet indskrænkes paa den Maade, som foreslaaet. Man kan trygt gaa ud fra, at der saa godt som aldrig vil blive mere end 6 Ansøgere, som den indstillende Myndighed faar at vælge imellem. Forlovs skal den udstyde alle dem, der ingen Betingelser have for at komme i Betragtning, vi have intet derimod, vi vedtog selv den Bestemmelse; men dernæst kan den udstyde alle dem, der efter den kaldsberettigede Myndigheds Støn om Ansøgerens Alder,

Duelighed eller Værdighed ikke egne sig til at komme i Betragtning. Hvor mange dette bliver, ved man ganske vist ikke, men det kan jo blive et betydeligt Antal, det er sikkert nok. — Endelig vilde jeg sætte megen Pris paa, om vi kunde faa Kaldsretten henlagt til Skoledirektionerne alene. Jeg kan dog ikke tro, at Biskopperne sætte særlig Pris paa at beholde denne Kaldsret — det ved jeg imidlertid ikke — eller at Universitetet, det adelige Somfruktoster i Roskilde, eller hvem det nu er, der falder Skolelærerne, sætte Pris paa at beholde denne Ret. Men eet er jeg vis paa, og det er, at naar man lægger Kaldsretten hen til Skoledirektionerne, træffer man de eneste virkelige Autoriteter, som bestæftige sig rigtig med Skolevæsenet. Det eneste virkelige øverste Tilsyn, vi have, som kommer i Stolen og kommer der med nogen Myndighed og Forstaaelse, er — tror jeg — Provsterne. Universitetet kommer jo ikke i Stolen; det forlanges jo heller ikke, og det adelige Somfruktoster i Roskilde og de enkelte andre, som kunne have Kaldsret, kommer jo heller ikke. Ja, Biskopperne komme ganske vist undertiden, men de gaa ikke til Bunds i Skolelærerne, og der kan være en lang Række imellem deres Besøg. Derimod komme Provsterne der, og jeg tror, at den Myndighed, som virkelig har Tilsyn med Skolevæsenet, ogsaa bør have Kaldsretten, det har sin Betydning. Jeg tror, at noget saadant tidligere er blevet udtalt her i Rigsdagen. Saa vidt jeg mindes, har Biskop Monrad i sin Tid under Skolelovens Behandling udtalt, at han lagde særlig Vægt paa, at den virkelige tilsynshavende ogsaa havde Ret til at befordre Læreren til et bedre Embede. Det kan have sin Betydning, jeg tillægger det ikke liden Vægt, og jeg vilde derfor sætte Pris paa, at man paa Rigsdagen kunde enes om at lægge alle Embedsansættelser hen til Skoledirektionerne. — Der er et æret Medlem, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), som har stillet Forslag om at ordne denne Sag paa en anden Maade. Jeg skal ikke komme vidtløst ind derpaa, inden det ærede Medlem selv faar Ordet; jeg skal blot sige, at det ærede Medlem har tænkt at ordne det paa den Maade, at Indstillingsretten lægges til de nuværende kaldsberettigede, Skoledirektionen eller de andre kaldsberettigede, og at Kaldsmyndigheden derimod lægges over til Skolekommissionen. Ja, paa denne Maade kan man jo ogsaa ordne Sagen; men saa maa der ikke være en saa betydelig Indskrænkning for den kaldsberettigede, som der her finder Sted, idet han kun faar tre